

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2006. március 14.)

Spanyolország 2005–2008-ra szóló, aktualizált stabilitási programjáról

(2006/C 82/03)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke ⁽³⁾ bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) 2006. március 14-én a Tanács megvizsgálta Spanyolország aktualizált stabilitási programját, amely a 2005–2008-as időszakot fedi le.
- (2) 3 ½ %-os átlagos évi növekedési rátával Spanyolországban a reál-GDP növekedés az EU-belül az elmúlt tíz év alatt mért legmagasabb értékek között helyezkedik el. Évi 3 ¼ %-os növekedés mellett a munkahelyteremtés jelentős mértékben megerősítette a növekedést. Ezzel szemben Spanyolország a termelékenység növekedése tekintetében elmaradt az euro-övezettől (½ % az euro-övezet 1 %-ával szemben). A HICP-infláció, miközben 2004-ben 3 %-os szintet megközelítően csökkent, az euro-övezet átlaga felett maradt. A magasabb infláció és a termelékenységnek Spanyolország főbb (kereskedelmi) partnereihez képest mért alacsonyabb növekedése a versenyképesség gyengüléséhez vezetett, ami az erőteljes hazai kereslettel együtt hozzájárult a külső helyzet folyamatos romlásához, amely 2005-ben a GDP 6 ½ %-ának megfelelő hiányt ért el. A kilencvenes évek második felétől kezdve a költségvetési konszolidáció hozzájárult az ilyen fejlemények feltartóztatásához.
- (3) A stabilitási program megelőző, szintén a 2004–2008-as időszakot átfogó aktualizálásáról megfogalmazott, 2005. március 8-i véleményében a Tanács felkérte Spanyolországot, hogy fogadjon el a nem fenntartható trendek megelőzését szolgáló intézkedéseket, különösen a nyugdíjrendszer átfogó, a befizetések és a nyugdíjból származó hasznok szorosabb közelítését szolgáló reformját.
- (4) A 2005. évi költségvetés végrehajtása tekintetében, az általános költségvetési többletet a GDP 1 %-ára becsülik, ami a Bizottság szolgálatainak őszi előrejelzéseitől 0,2 %-kal, és a megelőző aktualizálástól 0,1 %-kal tér el. A 2005. év céljának túllépését a vártnál jobban alakuló bevételek magyarázzák, a központi kormány kiadási plafonjait pedig nagy valószínűséggel elérik.
- (5) Az új program nagyjából követi a stabilitási és konvergenciaprogramoknak az új magatartási kódexben meghatározott modelljét és adatszolgáltatási követelményeit ⁽²⁾. Az aktualizálást négy héttel a magatartási kódexben megszabott december 1-jei határidő után küldték meg.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az e szövegben említett dokumentumok megtalálhatók a következő internetes oldalon:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ A programban hiányosak a kötelező adatok (kamatlábra, teljes fogyasztásra és teljes társadalmi transferekre vonatkozó előrejelzések) és nem található meg benne az új magatartási kódex által előírt valamennyi választható adat.

- (6) A programidőszak alatt a GDP-növekedést kb. 3 ¼ %-ra jelzik előre. Az előrejelzések szerint GDP alakulását a hazai kereslet vezérli, bár a magán- és közfogyasztás növekedése, valamint a lakásépítés üteme várhatóan lassul. A várakozások szerint a külkereskedelem negatív hozzájárulása megszűnik, míg a külső nettó hitelfelvétel 2008-ra a GDP 8 %-a fölé emelkedik. Az infláció 2008-ra várhatóan 2 ¼ %-ra esik a 2005. évi 3 ½ %-ról. A Bizottság 2005. őszi előrejelzései alapján ez a makrogazdasági forgatókönyv valószínűnek tűnik, bár a külgazdasági szektor növekedéshez való negatív hozzájárulása nagyobb mértékű lehet, ami a külső helyzet gyorsabb romlásához vezetne, az infláció pedig nőhet.
- (7) Az aktualizálás céljai: i. fenntartani az államháztartás stabilitását a gazdasági ciklus egészében, a költségvetési stabilitást célzó jogszabályok folyamatban levő reformjával összhangban, ii. hangsúlyt fektetni a produktív állami kiadásokra és a közfinanszírozás minőségének javítására irányuló politikákra, és iii. biztosítani az állami költségvetés hosszú távú, – a szociális kiadások hatékonysága és fenntarthatósága garantálásának szükséges eszközét jelentő – fenntarthatóságát. A tervek szerint az általános költségvetési egyenleg többlete csökken, a 2005. évi 1 %-ról 2008-ra ½ %-ra. Az elsődleges többlet időbeni alakulása hasonló, a 2005. évi 2¾ %-ról 2008-ra 2 %-ra esik. Miközben a bejelentett, de részleteiben még meg nem határozott közvetlen adóreform a programidőszak alatt a GDP ½ %-ával csökkentené az adóbevételeket, a GDP-arányos kiadási hányad nagyjából változatlan marad. A korábbi aktualizálás alacsonyabb, ámbar növekvő többleteket jelzett előre. A két aktualizálás közötti különbség a 2004. évi, az egy évvel korábban tervezettnél sokkal jobban alakuló hiányban mutatkozik meg, a programidőszak alatt jelentkező átviteli hatásokkal együtt.
- (8) A program alapján a Bizottság szolgálatai által a közösen megállapított módszertannak megfelelően elvégzett számítások szerint a strukturális egyenleg (vagyis a ciklikus hatásoktól megtisztított általános költségvetés, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül) a becslések szerint a GDP kb. 1 ¼ %-át kitevő többletet ér el, ami 2005–2007 között állandó marad. 2008-ra a többlet a becsült negatív kibocsátási rés hirtelen csökkenése mellett kb. 1 %-ra esik. A program egy kiegyensúlyozott költségvetés középtávú célkitűzését állapítja meg, strukturális értelemben, és olyan strukturális egyenleg fenntartását tervezi, amely széles biztonsági sáv mellett kielégíti a program középtávú célkitűzését a programidőszak egészében. A megfelelés tekintetében a program középtávú célkitűzése nem lépi túl az euro-övezet és az ERM II tagállamai számára a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben meghatározottakat, és szigorúbb követelményt támaszt az adóssághányad és a hosszú távú átlagos kibocsátás potenciális növekedése által indokolthoz képest.
- (9) Általánosságban, a költségvetési célokat veszélyeztető kockázatok nagyjából kiegyensúlyozottnak tűnnek. Az aktualizálás költségvetési előrejelzései valószínű növekedési feltételezéseken alapulnak, amelyek a potenciális GDP-növekedés jelenlegi becslései alattiak, és összhangban állnak a Bizottság szolgálatainak 2005. évi őszi előrejelzéseivel.
- (10) A kockázatértékelés tekintetében a program költségvetési irányvonala elégségesnek tűnik ahhoz, hogy 2008-ig fenntartsák a program középtávú célkitűzéseit, a programban tervezettek szerint. Továbbá, a költségvetési irányvonal elég széles biztonsági sávot nyújt ahhoz, hogy 2005–2008 között szokásos makrogazdasági ingadozások mellett ne lépjenek túl a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-határértéket. A költségvetési politika irányvonala összhangban áll a Stabilitási és Növekedési Paktummal olyan értelemben, hogy az nem prociklikus.
- (11) Az adóssághányad az előrejelzések szerint a 2005. évi GDP 43 %-áról 2008-ra a GDP 36 %-ára esik, ami jóval a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad. A programban előrejelzett magas elsődleges egyenleg-többletek az adósságcsökkentés legfontosabb mozgatói. Összefoglalva, az aktualizálásban bemutatott adósságcsökkentési pálya valószínűnek tűnik.

- (12) Az államháztartás fenntarthatóságának tekintetében úgy tűnik, Spanyolországnak közepes mértékű kockázattal kell számolnia a népességelöregedés becsült költségvetési költségei kapcsán. A költségvetési egyenleg jelenleg kedvező helyzete, beleértve az adósságot és a társadalombiztosítási tartaléklapban felhalmozott eszközöket, hozzájárul a nyugdíjkiadások előrejelzett növekedésének némi visszatartásához. Ugyanakkor, ezen kiadásoknak az előrejelzési időszak alatti jelentős megnövekedése azt sugallja, hogy a népességelöregedés – nevezetesen a nyugdíjkiadások – költségvetésre gyakorolt hatásainak visszaszorítására irányuló, bejelentett társadalmi jóléti reform intézkedéseinek végrehajtása fontos szerepet játszhat az államháztartás fenntarthatóságát veszélyeztető kockázatok csökkentésében.
- (13) Az államháztartás területén tervezett intézkedések nagyjából megfelelnek a 2005 és 2008 közötti időszakra vonatkozó, az integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak. Különösen, a program költségvetési irányvonala biztosítja a középtávú célkitűzés tiszteletben tartását, elkerüli a prociklikusságot, és hozzájárul a külső egyensúlyhiányokhoz kapcsolódó kockázatok kezeléséhez. A költségvetési irányvonal prioritásként kezeli a termelékenység növelését, valamint a fizikai, humán- és tudástőke felhalmozását ösztönző intézkedéseket. A szociális partnereknek a társadalombiztosítási rendszer átfogó reformcsomagját 2005. november 10-én küldték meg.
- (14) Spanyolországnak a gazdasági növekedést és munkahelyteremtést célzó, megújult lisszaboni stratégia keretében 2005. október 13-én benyújtott Nemzeti Reformprogramja a következő, az államháztartásra jelentős hatást gyakorló kihívásokat azonosítja: i. a GDP-arányos adóssághányad 34 %-ra való csökkentése 2010-re, és ii. a produktív kiadások relatív növelése (mint pl. infrastruktúra, K+F, az oktatás javítása, humántőke). A Nemzeti Reformprogramban körvonalazott intézkedések költségvetési hatásait a stabilitási program költségvetési előrejelzései megfelelően tükrözik. A stabilitási programban szereplő, az államháztartás területén tervezett intézkedések összhangban állnak a Nemzeti Reformprogramban előírt intézkedésekkel.

A fenti értékelésre tekintettel a Tanács megállapítja, hogy a költségvetési egyenleg összességében stabil, a költségvetési stratégia jó példája a Paktummal összhangban folytatott költségvetési politikáknak. A növekedő külső egyensúlyhiányok fényében fontos a szilárd költségvetési helyzet fenntartása. A Tanács felkéri Spanyolországot, hogy hajtson végre a népességelöregedés költségvetésre gyakorolt hosszú távú hatásait kezelő intézkedéseket.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007	2008
Reál-GDP (%-os változás)	SP 2005. dec.	3,1	3,4	3,3	3,2	3,2
	COM 2005. nov. (*)	3,1	3,4	3,2	3,0	Nincs adat
	SP 2004. dec.	2,6	2,9	3,0	3,0	3,0
HICP-infláció (*) (%)	SP 2005. dec. (*)	3,4	3,4	2,8	2,5	2,2
	COM 2005. nov.	3,4	3,7	3,4	2,9	Nincs adat
	SP 2004. dec.	3,0	3,1	2,9	2,7	2,4
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	SP 2005. dec. (1)	0,0	- 0,5	- 0,8	- 1,1	- 0,7
	COM 2005. nov.	0,2	0,0	- 0,2	- 0,5	Nincs adat
	SP 2004. dec. (1)	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 0,1
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	- 0,1	1,0	0,9	0,7	0,6
	COM 2005. nov.	- 0,3	0,2	0,1	- 0,4	Nincs adat
	SP 2004. dec.	- 0,8	0,1	0,2	0,4	0,4
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	1,9	2,8	2,6	2,2	2,0
	COM 2005. nov.	2,0	2,1	1,9	1,3	Nincs adat
	SP 2004. dec.	1,5	2,2	2,2	2,3	2,3

		2004	2005	2006	2007	2008
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2005. dec. ⁽¹⁾	- 0,1	1,2	1,2	1,2	0,9
	COM 2005. nov.	- 0,3	0,2	0,2	- 0,1	Nincs adat
	SP 2004. dec. ⁽¹⁾	- 0,7	0,2	0,3	0,5	0,4
Strukturális egyenleg ⁽²⁾ (a GDP %-ában)	SP 2005. dec. ⁽³⁾	0,7	1,2	1,2	1,2	0,9
	COM 2005. nov. ⁽³⁾	0,5	0,2	0,2	- 0,1	Nincs adat
	SP 2004. dec. ⁽³⁾	0,1	0,2	0,3	0,5	0,4
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2005. dec.	46,6	43,1	40,3	38,0	36,0
	COM 2005. nov.	46,9	44,2	41,9	40,7	Nincs adat
	SP 2004. dec.	49,1	46,7	44,3	42,0	40,0

Megjegyzések:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.

⁽²⁾ Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül (hasonlóan a megelőző sorokhoz).

⁽³⁾ A program egyszeri és egyéb átmeneti intézkedései (a RENFE nemzeti vasúttársaság-, valamint az RTVE köztelevízió adósságának átvétele 2004-ben, rendre a GDP 0,7 %-ában, a GDP 0,1 %-ában)

⁽⁴⁾ Első becslések szerint 2005-ben a növekedés 3,4 % volt. A Bizottság szolgálatainak 2006. február 21-i átmeneti előrejelzése 2006-ra 3,1 %-os növekedést jósol.

(*) Magánfogyasztás-deflátor

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi gazdasági előrejelzései (COM); a Bizottság szolgálatainak számításai.